

nuffic

Jaaroverzicht 2008

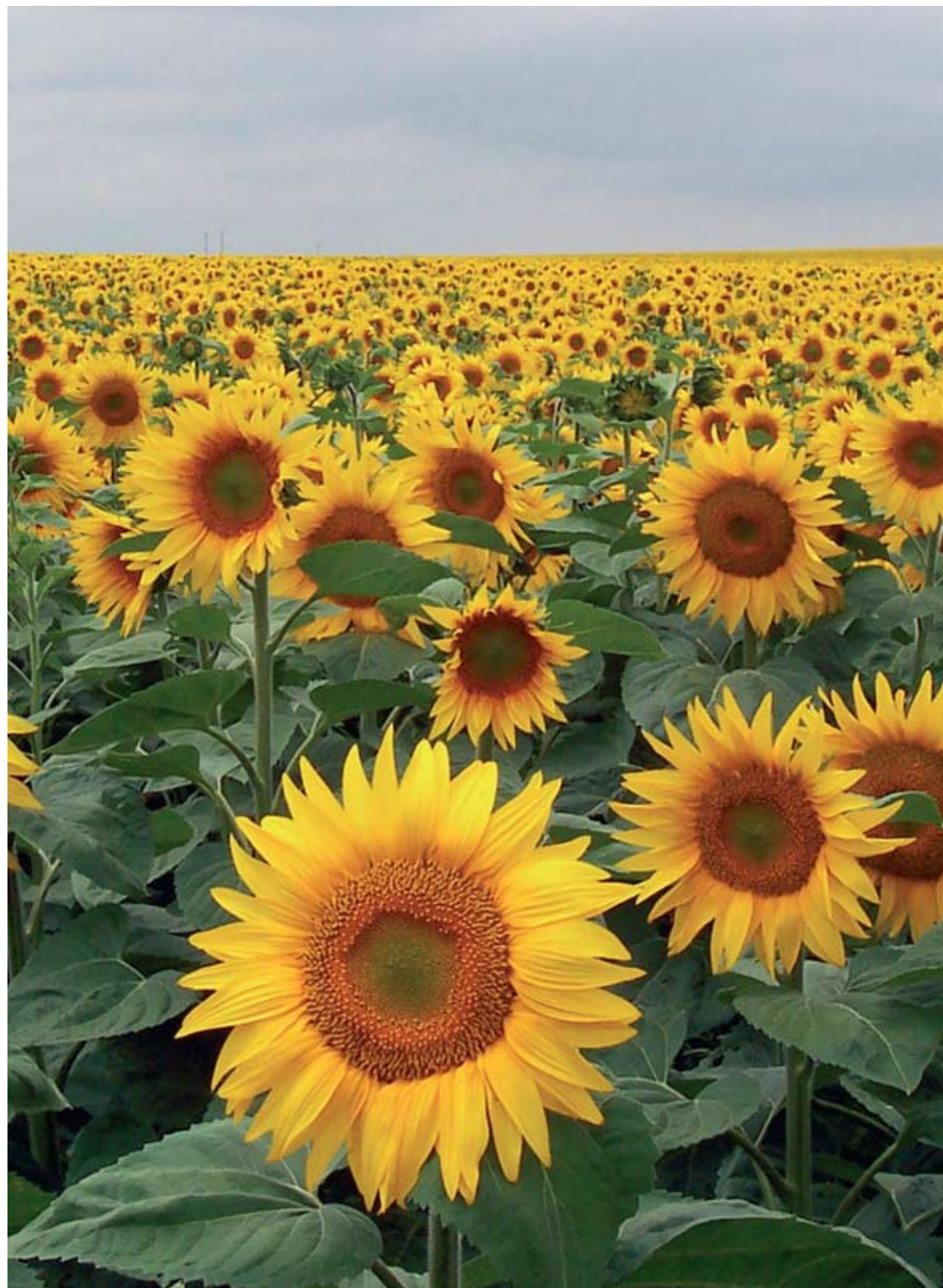
Nederlandse organisatie voor
internationale samenwerking
in het hoger onderwijs

Inhoud

Redactioneel	3
Directie Capaciteitsopbouw en Beurzen	7
Directie Communicatie	19
Directie Kennis en Innovatie	37
Mensen, feiten en cijfers	49

nu ffic

■ Naar een nieuwe urgentie voor internationalisering

We weten niet hoe de wereld op 2008 zal terugzien, maar voor de Nuffic was het in ieder geval een oogstjaar. Tal van zaken kwamen tot rijpheid. Om te beginnen werden twee Nuffic Neso-kantoren geopend in Brazilië en Zuid-Korea en een Nuffic Neso Desk in India. Daarmee steeg het aantal tot negen.

Minister Koenders gunde de Nuffic het beheer van de vernieuwde *Netherlands Fellowship Programmes* en van het nieuwe NICHE-programma voor institutionele samenwerking met universiteiten en andere kenniscentra in ontwikkelingslanden. Er is voor de komende jaren 300 miljoen euro gereserveerd voor deze vorm van capaciteitsopbouw in ontwikkelingslanden.

Nadat de belangstelling voor beurzen van het Erasmus-programma enkele jaren wat afnam, toonde die in 2008 weer enige groei. Is dat een technische correctie of geeft het blijk van een kentering? Het is in ieder geval goed nieuws. En datzelfde geldt voor de sterk vergrote bijdrage van de Europese Commissie aan het Erasmus Mundusprogramma.

Opnieuw steeg het aantal aanvragen voor diploma-waarderingen. De Nuffic gaf snel en efficiënt advies aan de IB-Groep, wanneer moest worden vastgesteld of het onderwijs aan een buitenlandse instelling van een zodanig gehalte was, dat Nederlandse studenten zich er met behoud van hun studiebeurs konden inschrijven.

Uit dit alles blijkt dat de Nuffic in 2008 goed op schema bleef met de uitvoering van het met het ministerie van OCW afgesproken Activiteitenplan 2008-2011. Niettemin

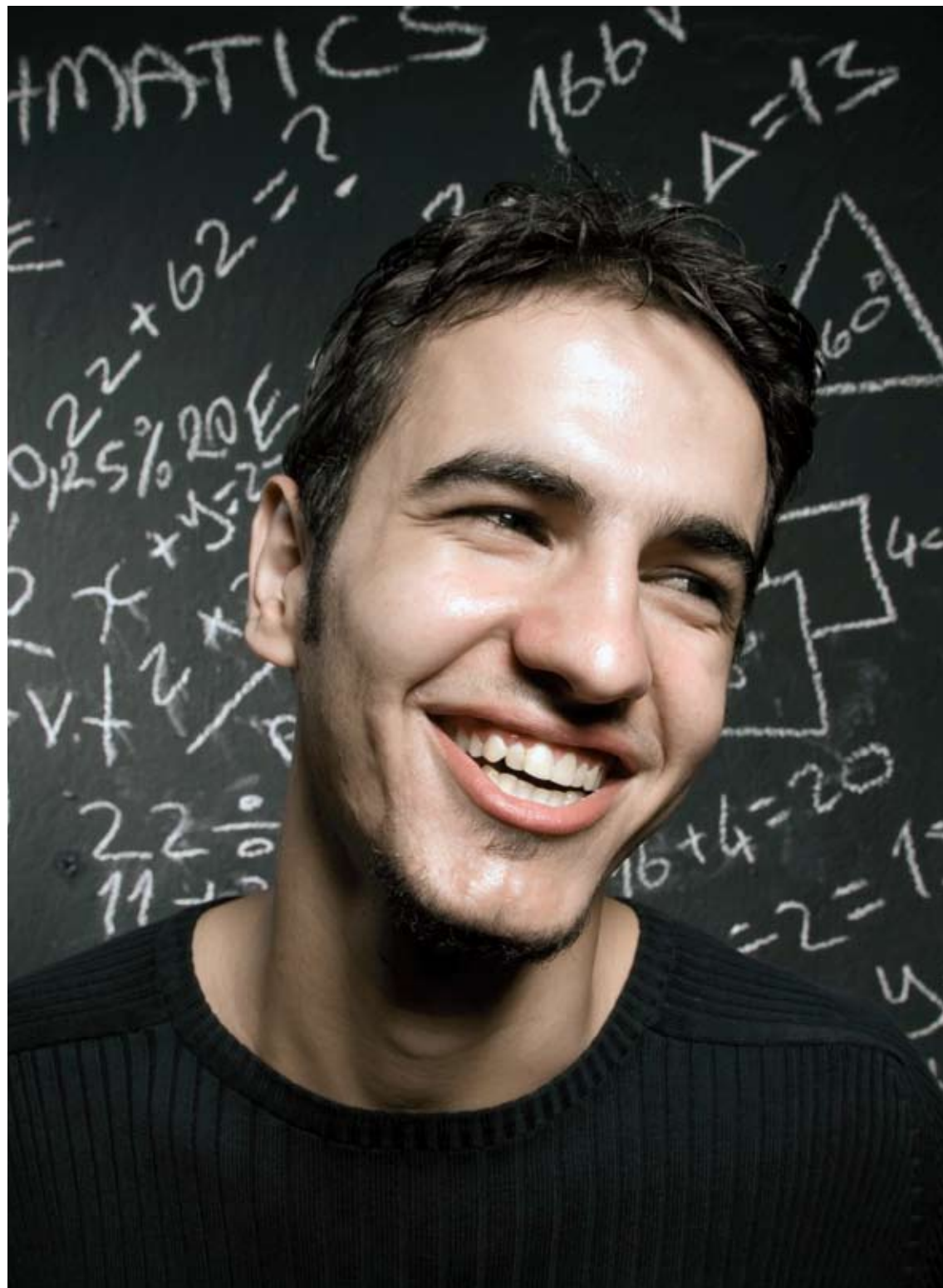
vroeg de Nuffic op een voor haar ongebruikelijke wijze aandacht voor het belang van internationalisering in al haar vormen. Op 23 augustus startte de actie 'Nieuwe noodzaak' met een paginagrote advertentie in *de Volkskrant*. Vijftien representanten van het hoger onderwijs en bedrijfsleven tekenden een oproep, waarin gevraagd werd om meer aandacht voor het aantrekken van toptalent uit de hele wereld. Omgekeerd moeten meer Nederlandse studenten de wereld leren kennen.

In de weken na de verschijning van de advertentie werd onder bestuurders van overheid, instellingen en bedrijfsleven een essay verspreid met de titel 'Linking Knowledge Worldwide'. De inhoud was gebaseerd op een grote door de Nuffic georganiseerde gedachtewisseling met vertegenwoordigers van bedrijfsleven, overheid en hoger onderwijs over een nieuwe urgentie voor internationalisering.

De gedachte van een nieuwe noodzaak is er een om vast te houden, juist nu door de economische teruggang zoveel op losse schroeven lijkt te staan. Dat geldt net zo goed voor de Nuffic zelf, die – haar roeping getrouw – meer zou kunnen opereren in het internationale beleidsveld. Nu al zijn de voorbereidingen begonnen voor een Activiteitenplan 2011–2014, waarin dit aspect de nodige aandacht zal krijgen, net als een verdere digitalisering, die vooral het kennismanagement zal raken. ■

Sander van den Eijnden, Algemeen Directeur
Den Haag, mei 2009

nu ffic

■ Afdeling Beurzenprogramma's

Huygens Scholarship Programme stuurde 392 toppers op reis

“Ben jij slim genoeg?”, luidde de vraag op het affiche van het *Huygens Scholarship Programme* (HSP), dat de Nuffic in opdracht van het ministerie van OCW beheert. In 2008 konden 392 toppers uit het hoger onderwijs de grens over met een HSP-beurs. Het ging om 119 Nederlandse *high potentials* die uitzwermden over de hele wereld. Daarnaast kwamen 273 hoger opgeleiden uit tal van landen naar Nederland.

Het programmabudget bedroeg tien miljoen euro. De omvang van de individuele beurzen kon oplopen tot in de tienduizenden euro's. Er geldt een zeer competitieve toelatingsprocedure. Een commissie onder leiding van oud-minister van Justitie en lid van de Raad van State mr. Winnie Sorgdrager adviseert over de selectie. In 2008 kwamen vanuit het buitenland 1.197 aanvragen binnen; vanuit Nederland zelf 232.

De Nederlandse bursalen reisden niet alleen af naar gerenommeerde universiteiten in het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten, maar ook naar instellingen in Frankrijk, Argentinië, Israël, Zuid-Afrika, Canada, Italië, Zweden en Taiwan.

Uitreiking

Op zaterdag 5 april 2008 vond in Theater Concordia in Den Haag de uitreiking van de certificaten aan de buitenlandse HSP-bursalen van 2007 plaats. Zij ontvingen hun certificaten uit handen van Winnie Sorgdrager en Jo van Ham, toen nog directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering op het ministerie van OCW.

De Nederlandse bursalen kregen hun certificaten uitgereikt op dinsdag 27 mei 2008 in de Koninklijke Schouwburg in Den Haag. Op 28 november 2008 werd op een feestelijke bijeenkomst een speciale *HSP Alumni Association* opgericht om ervoor te zorgen dat de HSP-bursalen ook na afloop van hun verblijf met elkaar in contact blijven.

Beurzenprogramma voor Midden-Oosten blijft

Het *Middle Eastern and North-African Scholarship Programme* (MENA) van het ministerie van Buitenlandse Zaken dat aanvankelijk bedoeld was voor Syrië, Irak, Oman en Marokko, wordt uitgebreid met Algerije en Libanon. MENA-beurzen zijn bestemd voor het volgen van korte cursussen op een beperkt aantal gebieden, afhankelijk van de vraag in het doelgebied: landbouw, watermanagement en geo-informatie. De officiële tekening van het contract wordt in 2009 verwacht. In 2008 zijn 66 MENA-beurzen toegekend. ■

Vooruitgang in digitalisering beurzen

De digitalisering van het beurzenbeheer bij de Nuffic boekte ook in 2008 vooruitgang. Zo konden de kandidaten voor het *Huygens Scholarship Programme* zich eind 2008 digitaal aanmelden. De klanten merkten echter weinig van het grootste karwei: de vernieuwing en de herbouw van de database. Hiermee werd het fundament gelegd voor de gehele digitalisering van de door de Nuffic beheerde beursprogramma's. ■

Libertas Noodfonds: 37 aanvragen gehonoreerd

Ondanks de groei van het aantal landen wereldwijd dat (min of meer) democratisch wordt bestuurd is toch nog een aantal dictatoriale regimes aan de macht. Het *Libertas Noodfonds* is een beursprogramma voor studenten uit zulke landen. Uiteraard wordt dit programma op een gerichte en discrete wijze onder de aandacht gebracht. Van de 52 aanvragen zijn er in 2008 37 gehonoreerd. Daar waren ook vervolgaanvragen bij van studenten die al met een beurs in Nederland studeerden. ■

VSBfonds: 217 beurzen toegekend

Beurzen van het VSBfonds zijn bedoeld voor afgestudeerden met een vastomlijnd studie- of onderzoeksidee in het buitenland. Elke Nederlandse hogeronderwijsinstelling krijgt een aantal beurzen toegewezen en mag vervolgens kandidaten voordragen. In 2008 ontving de Nuffic 247 voordrachten, waarvan er 217 werden gehonoreerd. Ook het VSBfonds is door de kredietcrisis onevenredig zwaar geraakt. Begin 2009 werd duidelijk dat dit geen gevolgen heeft voor de selectie in 2009, maar wel voor de jaren daarna. ■

Ford Foundation: 49 bursalen geplaatst

Al lange tijd werkt de Nuffic samen met het *International Fellowships Programme* van de Ford Foundation. Daaruit worden beurzen verleend aan mensen uit achterstandsgroepen met leiderschapscapaciteiten. Als continentaal Europa in aanmerking lijkt te komen als studiebestemming, wordt de Nuffic om plaatsing gevraagd. Dat gebeurde in 2008 67 maal. Voor 49 bursalen vond de Nuffic inderdaad de ideale studieplaats. In 18 gevallen ging het daarbij om een Nederlandse instelling. ■

Vraag overtrof aanbod van de Netherlands Fellowship Programmes (NFP)

Het ministerie van Buitenlandse Zaken financiert NFP-beurzen uit het budget voor ontwikkelingssamenwerking. Het gaat daarbij om (bij) scholing van het middenkader uit ontwikkelingslanden dat naar Nederland komt om een specialistische opleiding te doen. Dat kan een cursus van een paar weken zijn, maar ook een masteropleiding of een PhD.

Speciale categorieën zijn de beurzen voor *tailormadetrainingen* en *refresher courses*. Tailormadetrainingen zijn eenmalig en worden aangevraagd als binnen een instituut of organisatie een kennislacune bestaat op een specifiek gebied. *Refresher courses* zijn bedoeld voor NFP-alumni om de impact van de eerder gevolgde cursus of opleiding te versterken en te verlengen.

In 2008 konden 87 tailormadetrainingen worden gegeven (10 meer dan in 2007). Er werd subsidie aangevraagd voor 70 *refresher courses*, waarvan er 22 werden gehonoreerd. Verreweg de meeste beursaanvragen betroffen een korte cursus. Van de 4.307 aanvragen werden er 1.091 goedgekeurd. Voor de masteropleidingen bedroegen die aantallen respectievelijk 2.926 en 577. Van de 244 PhD-kandidaten werden er 28 geselecteerd.

Voorwaarden

Om voor een NFP-beurs in aanmerking te komen, moeten de kandidaten niet alleen voldoende gekwalificeerd zijn, maar ook een functie bekleden die voor de ontwikkeling van hun organisatie en hun land van belang is. NFP-kandidaten worden door hun werkgever voorgedragen voor een beurs. De werkgevers tekenen ervoor dat de positie van de bursalen binnen de organisatie behouden blijft en dat hun salaris wordt doorbetaald tijdens de duur van de opleiding of cursus. De uitbetaling van de beurs gebeurt niet rechtstreeks aan de kandidaten. Het beurscontract wordt met de instelling gesloten waaraan bursalen hun opleiding volgen. De instelling geleidt de toegekende bedragen dan door.

Vernieuwd NFP

Vanaf 2010 treedt een vernieuwd NFP in werking. Veel meer dan tot nog toe zullen gendercriteria een rol spelen. Daarnaast zal het NFP nadrukkelijker worden ingezet voor hulp aan landen die worstelen met (de naweeën van) een intern conflict. Nieuwkomers op de NFP-landenlijst zijn dan ook Kosovo, Congo, Soedan en Burundi. Prioriteit krijgen bovendien door de Nederlandse ambassades aan te wijzen achterstandsgebieden en achterstandsgroepen. ■

Veel meer dan tot nog toe zullen gendercriteria een rol spelen.

■ Afdeling Capaciteitsopbouwprogramma's

Minister Koenders geeft NICHE en NFP in beheer aan Nuffic

De minister voor Ontwikkelingssamenwerking heeft de Nuffic het beheer gegund van twee programma's ter ondersteuning van hoger onderwijs en kadervorming in ontwikkelingslanden. Het ging om een gewijzigde voortzetting van de *Netherlands Fellowship Programmes* (NFP) en om het nieuwe *Netherlands Initiative for Capacity building in Higher Education* (NICHE). Dit is de opvolger van het *Netherlands Programme for the institutional strengthening of post-secondary education and Training capacity* (NPT). De afbouw van NPT en NFP oude stijl kwam in 2008 op gang.

Het contract werd op donderdag 9 oktober 2008 ondertekend. Met beide programma's is een bedrag gemoeid van 300 miljoen euro voor de periode 2009-2012. NICHE-projectvoorstellen worden in de ontvangende landen voorbereid, waarna Nederlandse instanties en bedrijven mogen meedingen naar de opdracht via een openbare aanbesteding. Volgens het eisenprogramma voor NFP en NICHE staan vraaggerichtheid en *ownership* centraal.

Nieuw beleid

In NICHE wordt meer dan in het NPT aandacht besteed aan beroepsonderwijs. Ook wordt het aantal landen waaraan Nederland hogeronderwijshulp geeft uitgebreid. In het bijzonder wordt aandacht besteed aan zogenoemde 'fragiele staten'. Ook moet er meer dan voorheen rekening gehouden worden met de positie en ontwikkeling van vrouwen (gender). In het nieuwe beleid voor het beurzenprogramma NFP zal

meer aandacht geschonken worden aan kandidaten uit achterstandsgroepen en -gebieden. De helft van het aantal beurzen gaat naar vrouwen en de helft van het budget gaat naar Sub-Sahara Afrika.

Onderaannemers

Bij het beheer van NICHE betreft de Nuffic twee onderaannemers. Ten eerste is dat PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. PwC gaat Zuidelijke organisaties die aan NICHE deelnemen op ad-hocbasis adviseren om hun financiële en projectmanagement te versterken. Het Centrum voor internationale samenwerking in het hoger onderwijs van Noorwegen (SIU) zal samen met de Nuffic werken aan een betere donorcoördinatie.

Uiteraard komt Nederland zijn verplichtingen in het kader van de oude programma's voor beursverlening en institutionele samenwerking na. Onder de paraplu van het NPT werden in 2008 154 projecten in veertien landen uitgevoerd en tien projecten werden succesvol afgerond. Hiermee was een bedrag van 39 miljoen euro gemoeid. Naar verwachting worden de allerlaatste projecten in het kader van het NFP in 2011 en van het NPT in 2012 afgesloten. ■

■ Afdeling Nationaal Agentschap Leven Lang Leren

Nationaal Agentschap Leven Lang Leren deelt kennis met Kroatië

Hoewel Kroatië nog niet is toegelaten tot de EU, anticipeert het land wel op de deelname in een aantal Brusselse programma's, waaronder het Leven Lang Leren Programma (LLP). Het *Croatian Agency for Adult Education* diende daarom in 2007 een projectvoorstel in binnen het Matra-flex Programma. Het project, met als titel 'Capacity building of the Centre for Mobility and EU Programmes in the Agency for Adult Education', had als doel het Kroatische Agentschap inzicht te geven in het LLP en bovendien klaar te stomen tot Nationaal Agentschap.

In 2007 en 2008 bood de afdeling Nationaal Agentschap Leven Lang Leren (NA) van de Nuffic de helpende hand bij de professionalisering van het Kroatische Agentschap, dat voor het eerst met de EU-manier

van werken rond beursverlening te maken kreeg. Medewerkers van het Nederlandse NA gaven ter plekke workshops en Kroatische LLP-collega's kwamen naar Nederland en brachten werkbezoeken aan Brussel om de kunst af te kijken.

Nu het project is afgerond, is het Kroatische Nationaal Agentschap bekend met wat in Europees vakjargon heet "de implementatie van de decentrale acties binnen het LLP" en voldoet het aan de eisen en voorwaarden voor deelname. Werknemers van het Kroatische Nationaal Agentschap kunnen nieuwe collega's informeren over de ins en outs van het programma en zijn in staat deelnemende hogeronderwijsinstellingen op een adequate manier de weg te wijzen en waar nodig te assisteren bij de uitvoering van het LLP. ■

Kroatië anticipeert op deelname in een aantal Brusselse programma's.

De Erasmus Studenten Prijs is bestemd voor korte essays, waarin de essentie van de buitenlandse studie-ervaring wordt uiteengezet

Erasmus Studenten Prijs 2008 gaat tweemaal naar Groningen

‘Een anatomische les; of 1.001 dingen die je kan doen met ontbijtkoek’ was de titel van het bekroonde essay in de jaarlijkse wedstrijd om de Erasmus Studenten Prijs. Auteur is Gitta Sniijders van de Rijksuniversiteit Groningen. Zij ontving de eerste prijs van 1.000 euro. De tweede prijs (500 euro) ging naar Marleen Brouwer van de Radboud Universiteit Nijmegen en de derde (250 euro) naar Annemarie Witkamp van de Hanzehogeschool, Academie voor Verpleegkunde Groningen.

De Erasmus Studenten Prijs is bestemd voor korte essays, waarin de essentie van de buitenlandse studie-

ervaring wordt uiteengezet. Gitta Sniijders ging in Brussel met mede-Erasmusstudenten kijken naar een maatschappijkritisch, maar ook erg gewaagd toneelstuk. Zij beschrijft de zeer uiteenlopende reacties van haar medestudenten op het toneelstuk. Marleen Brouwer beschreef haar gevoel van verlatenheid op een matras vol bedwantsen in een studentenkamer in Aix-en-Provence. Toch eindigt haar ervaring positief. Annemarie Witkamp schetste haar ervaringen op een stage hbo-verpleegkunde in Oldenburg, terwijl ondertussen haar schoondochter in Nederland elk moment kan bevallen. ■

Toenemende belangstelling voor Erasmusbeurzen – tegen de verdrukking in?

De belangstelling voor een Erasmusbeurs neemt weer toe. In het academisch jaar 2007–2008 groeide het aantal toekenningen tot 4.699. Ook het aantal toegekende stagebeurzen was met 1.280 bevredigend. Bovendien vond dit jaar ook nog een deel van de stagebeurzen onder het Leonardo da Vinci-programma plaats (1.179).

Het Erasmusprogramma is onderdeel van het Leven Lang Leren Programma (LLP) van de Europese Commissie. Het richt zich op studie- en stagebeurzen voor het hoger onderwijs. Daarnaast kent LLP ook nog de onderdelen Grundtvig, Leonardo en Comenius, die de rest van het onderwijs bestrijken. De Nuffic vormt samen met CINOP en het Europees Platform het Nationaal Agentschap voor LLP, en is penvoerder.

Onderzoek naar daling

In 2006–2007 daalde het aantal studenten met een Erasmusbeurs nog voor het tweede jaar op rij. Van 4.607 in 2005–2006 ging het naar 4.501 in 2006–2007. Reden voor het Nationaal Agentschap om na afronding van het studiejaar 2006–2007 de directie Kennis en Innovatie een onderzoek te laten doen naar de achtergrond van deze daling.

Hoewel geen eenduidige conclusie kon worden getrokken, kwam één element specifiek naar voren: de curricula voor de bachelorfase van verreweg de meeste opleidingen bieden vrijwel nooit expliciet ruimte voor een studie- of stageverblijf in het buitenland; daarnaast blijken docenten lang niet altijd een correct beeld te hebben van de mogelijkheden en moeilijkheden die studenten in het buitenland ondervinden.

Harde knip

De beperkte groei van het aantal toegekende Erasmusbeurzen in 2007–2008 betekent niet dat dit soort obstakels is weggenomen. Volgens het Nationaal Agentschap kan het best een groei tegen de verdrukking in zijn. Instellingen moeten ervan overtuigd worden dat internationalisering een belangrijk onderdeel is in de curriculumontwikkeling voor de bachelorfase. Als de overheid dan inderdaad de harde knip doorvoert tussen de bachelor- en de masterfase, wordt het wegnemen van de vrees voor het oplopen van studievertraging alleen maar belangrijker. Ook goede en gerichte informatie aan studenten blijft belangrijk.

Erasmusbeurzen worden alleen verleend voor studieverblijven aan instellingen in het Europese buitenland, waarmee overeenkomsten bestaan over de invulling van het verblijf en de toekenning van studiepunten. Daarbij gaat het steeds om verblijven van drie tot maximaal twaalf maanden. Het beursbedrag is niet heel hoog, gemiddeld 250 euro per maand, maar het programma is makkelijk toegankelijk voor de studenten. Doelstelling is dat in 2012 minimaal drie miljoen Europese studenten aan het programma hebben meegedaan.

Het Nationaal Agentschap hoopt dan ook dat de stijgende trend doorzet. Lukt dit niet via de Erasmusstudiebeurs dan laat de Erasmusstagebeurs voorlopig in ieder geval wel een duidelijk stijgende lijn zien. Tegelijkertijd blijft het Agentschap pleiten voor curricula die daadwerkelijk ruimte bieden voor het opdoen van internationale ervaring. ■

nu ffic

■ Afdeling Onderwijsvergelijking

Vraag naar diploma-advies stijgt met een kwart

In 2008 bracht de afdeling Onderwijsvergelijking van de Nuffic ruim 10.000 diplomawaarderingen uit tegen 8.000 in 2007. Deze groei van 25 procent komt vooral door de internationale meeneembaarheid van de studiefinanciering. Studenten moeten dan wel kiezen voor een buitenlandse instelling met graden en diploma's die aan dezelfde kwaliteitseisen voldoen als de Nederlandse equivalenten. Bij onzekerheid daarover vraagt de IB-Groep advies aan de Nuffic. Dat gebeurde in 2008 2.700 keer. De top 5 van landen waar deze diploma's vandaan kwamen: Verenigd Koninkrijk, België, Verenigde Staten, Duitsland, Italië.

De afdeling Onderwijsvergelijking heeft een lijst opgesteld van voor beursverlening goedgekeurde instellingen in Duitsland en het Verenigd Koninkrijk. Daarnaast zijn de onderwijssystemen in Australië, België, Frankrijk, de Nederlandse Antillen, Spanje en de Verenigde Staten beschreven. Met deze gegevens kan een student zijn kansen op succes redelijk inschatten.

Kritisch commentaar

De meeste diplomawaarderingen worden nog steeds gedaan in opdracht van overheidsinstanties of hogeronderwijsinstellingen, die bij elkaar ruim 4.000 diplomawaarderingen aanvragen. Van geval tot geval moet op zeer zorgvuldige wijze maatwerk worden geleverd. Een advies gaat dan ook niet de deur uit, voor het door een collega van de opsteller kritisch is becommentarieerd. De top 5 van 2008 bestond uit Nigeria, de Verenigde Staten, China, Pakistan en India. Ook particulieren kunnen hun diploma laten waarderen.

Zij dienen hun aanvraag dan in via de zogenoemde Internationale Diploma Waarderingsstructuur (IDW), waarin de Nuffic samenwerkt met Colo. Zo kwamen 3.000 diplomawaarderingen tot stand. De top 5 weerspiegelt de migratie naar Nederland: Polen, Turkije, Rusland, Irak, Marokko.

Kwaliteitsslag door digitalisering

In 2008 boekte de digitalisering op de afdeling Onderwijsvergelijking flinke vooruitgang. Alle adviezen aan hogeronderwijsinstellingen zijn nu in een database gemakkelijk terug te vinden. Dat voorkomt dubbel werk en soms het opnieuw uitvinden van het wiel. Ook intervisie is daardoor gemakkelijker dan voorheen. ■

Nationaal Contactpunt voor Beroeps-erkenning geeft antwoord op maat

Het ministerie van OCW heeft het Nationaal Contactpunt voor Beroeps-erkenning (NCP) ondergebracht bij de afdeling Onderwijsvergelijking. Elke EU-lidstaat heeft zo'n NCP. Het is een vraagbaak over beroeps-erkenning, die informatie verstrekt volgens een door Brussel uitgevaardigde richtlijn. Hoewel een website veel informatie biedt, bleken toch veel bezoekers een antwoord op maat te vragen. Het NCP gaf er in 2008 ongeveer duizend. Daarnaast verzorgde het NCP 250 waarderingen in overeenstemming met de richtlijn. ■

CoRe II wil Europese competentietaal ontwerpen

In augustus 2008 kende de Europese Commissie aan de Nuffic het project *Competences in Education and Recognition II* (CoRe II) toe, dat valt onder het Leven Lang Leren Programma. Voor de uitvoering werkt de Nuffic samen met de Britse, Franse, Estse en Tsjechische NARIC's, het Tuning-netwerk en de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO).

Core II volgt op het eerste CoRe-project, dat ook door de Nuffic werd uitgevoerd. Daarin werden competentieprofielen geanalyseerd vanuit het oogpunt van erkenning. Hieruit bleek dat uiteenlopende soorten informatie worden vermeld. Die wordt dan ook nog op verschillende wijzen gepresenteerd. Ook moest het nodige worden gedaan aan de formulering van leeruitkomsten voordat deze konden bijdragen aan meer transparantie en onderlinge vergelijkbaarheid.

CoRe II gaat hierop door. Het doel is een standaardformat te ontwikkelen met een handleiding voor voorlopig drie vakgebieden (geschiedenis, natuurkunde en verpleegkunde) over hoe de leeruitkomsten geformuleerd moeten worden. Ook willen de Core II-partners met een *glossary of terms* bijdragen aan de ontwikkeling van één competentietaal. ■

In 2008 voltooide de Nuffic weer een aantal modules met de echtheidskenmerken van buitenlandse diploma's.

Hulp bij ontdekken van valse diploma's

Ook in de wereld van het hoger onderwijs komen misleiding, leugens, list en bedrog voor. Er zijn altijd mensen die zich beter voordoen dan zij zijn met valse diploma's en graden. Ze denken dat de kans op detectie kleiner is als ze buitenlandse diploma's overleggen. De Nuffic werkt er hard aan om dit tot een achterhaalde strategie te maken.

In 2008 voltooide de Nuffic weer een aantal modules met de echtheidskenmerken van buitenlandse diploma's. Aan het eind van 2008 waren ze beschikbaar voor Afghanistan, Ethiopië, Ghana, Irak, Kameroen, Nigeria, Pakistan en Rusland. Bij twijfel is de Nuffic altijd bereid om een kennersblik te werpen op verdachte papieren. Uiteraard zijn dan wel de originelen nodig. Alleen in China wordt onderzoek gedaan aan de bron. Daar hebben studenten die in Nederland willen studeren een certificaat nodig van het Nuffic Neso-kantoor in Beijing, met uitsluitel over de echtheid van diploma's én kennis van het Engels.

Diploma mills

Naast de vervalsingen zijn er onbruikbare diploma's en graden die worden verleend door instellingen zonder serieuze accreditatie. Zij zijn vaak herkenbaar aan het feit dat ze niet of nauwelijks studieprestaties eisen, maar niettemin aan het 'afstuderen' een stevig prijskaartje hangen. Samen met de IB-Groep heeft de Nuffic het Coördinatiepunt Informatieverstrekking Diploma Mills om de ontwikkelingen op dit terrein bij te houden. De website www.diplomamills.nl bevat de meest recente stand van zaken. ■

Twee nieuwe NARIC-projecten voor de Nuffic

In opdracht van de Europese Commissie is de Nuffic het *National Academic Recognition Information Centre* (NARIC) voor Nederland. Alle Europese NARIC's werken nauw samen om de informatievoorziening over de erkenning van academische titels en graden optimaal te laten verlopen. In 2008 kreeg de Nuffic van de Europese Commissie de leiding over twee nieuwe projecten en nam deel aan een project geleid door het Britse NARIC.

Modelcertificaten

Het project REFNILLO (*Recognition of Formal, Non-formal and Informal Learning: use of Learning Outcomes*) moet aanbevelingen formuleren voor het erkennen van non-formeel en informeel leren middels modelcertificaten, die gesteund worden door het hele NARIC-netwerk. Daarmee borduurt REFNILLO voort op het aflopende NARIC-project dat de mogelijkheid voor erkenning van non-formeel en informeel leren heeft onderzocht. De Nuffic is hoofdpartner in dit project. De andere deelnemende NARIC's zijn UK NARIC (Verenigd Koninkrijk), Högskoleverket (Zweden) en CIEP (Frankrijk).

ON-REQ (*Online Recognition of Qualifications*) behelst het operationeel houden van een door de Nuffic in 2004

ontwikkelde online cursus over diplomawaardering. Deelnemers krijgen achtergrondinformatie over zaken als de Erkenningsovereenkomst van Lissabon, authenticiteit en het Bologna-proces. De Nuffic is hoofdpartner in dit project. De andere deelnemende NARIC's zijn UK NARIC en CIEP.

Verbetering nationale actieplannen

De Nuffic werd met de NARIC's van Letland en Spanje ook uitgenodigd om mee te doen aan IINAP (*Implementing and Improving National Action Plans*). De Britse NARIC leidt dit project, waarin eerst de nationale actieplannen worden geanalyseerd van landen die zich achter de Erkenningsovereenkomst van Lissabon scharen. Daarna ontwikkelt het projectteam een blauwdruk voor een verbeterd nationaal actieplan, die als basis dient voor andere Bolognalanden. Ten slotte wordt een begrippenlijst ontwikkeld om inter-Europese spraakverwarring tegen te gaan. ■

Afdeling Onderwijsvergelijking deelt kennis met anderen

De afdeling Onderwijsvergelijking van de Nuffic deelt graag kennis en ervaring met collega's. De elektronische *Nieuwsbrief Diplomawaardering* is daar een voorbeeld van, maar de experts van de afdeling geven ook cursussen. In 2008 bijvoorbeeld woonden acht medewerkers van universiteiten en hogescholen een eendaagse cursus bij over het door de afdeling geproduceerde *Handboek Diplomawaardering*. Daarmee is het mogelijk een snelle waardering te maken van

diploma's en graden uit een groot aantal landen. Verder sloot de Nuffic een reeks trainingen af voor Kroatische functionarissen die moesten leren werken met de Europese richtlijn voor beroepserkenning. Leden van de NARIC in Bulgarije volgden nog een vierdaagse cursus over beroepserkenning en op de jaarlijkse toogdag voor diplomawaardeerders buiten de Nuffic verschenen 35 bezoekers. ■

■ Afdeling Promotie

Nieuwe campagne positioneert hoger onderwijs wereldwijd

Een nieuw beeldmerk staat centraal in de internationale branding van het Nederlandse hoger onderwijs, die door het ministerie van OCW met een bijdrage van 650.000 euro mogelijk is gemaakt. De lancering vond plaats in het Utrechtse Media Plaza op 29 januari 2008. Het nieuwe beeldmerk vergroot de zichtbaarheid van het Nederlandse hoger onderwijs en draagt hierdoor bij aan de wereldwijde positionering.

Inmiddels hebben zo'n veertig door de NVAO geaccrediteerde hogeronderwijsinstellingen zich via www.nuffic.nl/branding aangemeld voor gebruik van het typerende beeldmerk. Steeds vaker verschijnt het op internationale uitingen van Nederlandse instellingen, of zien studenten het terug tijdens onderwijsfairs in het buitenland. De hoge kwaliteit en de internationale

gerichtheid van het hoger onderwijs komen ook tot uiting in de slogan "Open to international minds". Het beeldmerk zelf maakt dit zichtbaar door een combinatie van traditioneel Nederlandse symbolen met die van hoger onderwijs en onderzoek. Het beeldmerk is ontworpen door Fabrique Communicatie en Design in Delft. De Nuffic heeft het proces van de totstandkoming begeleid in nauwe samenwerking met een klankbordgroep van onderwijsinstellingen, de koepelorganisaties VSNU en HBO-raad, de Nuffic Neso-kantoren in het buitenland en het ministerie van OCW. Ook speelden internationale studenten een doorslaggevende rol in de keuze van het uiteindelijke ontwerp. ■

Eerste Nuffic Neso Desk in India

Op 29 september opende Hanneke Teekens, directeur Communicatie van de Nuffic, een Nuffic Neso Desk in India, waarmee ook het Neso-programma in India werd geopend. Een groeiend aantal jonge Indiërs oriënteert zich op verdere studie in Europa. Nederland staat daarbij zeker op de shortlist. De Nuffic Neso Desk is ondergebracht bij

het Netherlands Business Support Office in Ahmedabad, een grote stad tussen het financiële en handelscentrum Mumbai en de hoofdstad New Delhi. Ahmedabad is zelf een belangrijk industrieel en academisch centrum. Aan Nederlandse hogeronderwijsinstellingen studeren en werken al

veel jonge Indiase studenten en onderzoekstalenten, al dan niet in een aio-traject. Ook op ander terrein wordt al samengewerkt, zoals tussen de Universiteit van Amsterdam en het gerenommeerde Indian Institute of Management, toevallig ook in Ahmedabad gehuisvest. ■

1.400 Engelstalige opleidingen in Nederland

Het Nederlandse hoger onderwijs bood in 2008 ruim 1.400 Engelstalige opleidingen aan. De database met deze opleidingen is te raadplegen via www.studyinholland.nl. Dankzij speciale software houden instellingen zelf hun gegevens bij. In 2008 kreeg de database per maand gemiddeld 13.550 bezoekers.

De kwaliteit van het aanbod is gegarandeerd, omdat alleen opleidingen worden opgenomen van aanbieders die vallen onder het toezicht van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) en die de 'Gedragscode internationale student in het Nederlandse hoger onderwijs' hebben getekend. ■

Hechtere Thais-Nederlandse onderwijsbanden

In 2008 zijn stappen gezet ter versterking van de Thais-Nederlandse hogeronderwijsrelaties. Daarbij werd voortgebouwd op een *memorandum of understanding*, dat het ministerie van OCW en de Thaise *Commission on Higher Education/Ministry of Education (CHE/MOE)* in oktober 2007 in Bangkok tekenden. Van 9 tot 13 december 2008 bracht een delegatie onder leiding mevrouw dr. Chantavit Sujatanond, plaatsvervangend secretaris-generaal van het Thaise ministerie van Onderwijs, een werk- en kennismakingsbezoek aan het Nederlandse hoger onderwijs.

Ze werd ontvangen door de Nuffic, het ministerie van OCW, de HBO-raad, de VSNU en enkele instellingen voor hoger onderwijs. De delegatie had vanzelfsprekend ook een ontmoeting met de Thaise Studenten Vereniging Nederland. De studenten presenteerden hun ervaringen in Nederland. Ze kwamen tot de conclusie dat Thailand bij de hervorming van zijn hoger onderwijs het nodige zou kunnen hebben aan de Nederlandse ervaringen met herstructurering en vernieuwing. ■

15.000 bezoekers op EHEF Jakarta

De *European Higher Education Fair (EHEF)* die de Nuffic op 1 en 2 november in Jakarta hield samen met CampusFrance, de British Council en de Deutscher Akademischer Austausch Dienst (DAAD), trok meer dan 15.000 bezoekers.

Op de EHEF waren 71 Europese hogeronderwijsinstellingen aanwezig. Daarnaast waren er 18 landenstands en een paviljoen van de Europese Unie. Tweehonderd bezoekers bezochten het tegelijk met de fair georganiseerde Asia-Link Symposium met als thema 'Moving towards new approaches to EU-Indonesia cooperation in higher education'.

Het EHEF-model is een idee van de Nuffic, die al jaren meent dat in veel gevallen een Europese marketing van internationale opleidingen een grote toegevoegde waarde heeft. ■

Nederlandse Instituten helpen bij promotie Nederlands hoger onderwijs

Begin april volgden medewerkers van de Nederlandse Instituten in Rabat, Ankara, Damascus en Athene bij de Nuffic een reeks workshops over internationale promotie van het hoger onderwijs. De instituten hebben allemaal een wetenschappelijke en/of culturele doelstelling. Voor een deel zijn zij verbonden met de Nederlandse universiteiten. Sinds enige tijd echter worden ze ook betrokken bij de promotie van het Nederlandse hoger onderwijs. Hiervoor krijgen de instituten een financiële bijdrage van OCW. De deelnemers maakten kennis met de aanpak van de Nuffic. Ook werden ze geïnformeerd over de hulp die de Nuffic hun kan bieden. Zo waren er bijvoorbeeld ontmoetingen over persbeleid, diplomawaarderingen en deelname aan fairs. ■

Minister Verhagen opent Nuffic Neso in Zuid-Korea

"Stap niet op de schaduw van de meester." Met dit bekende gezegde uit de school van Confucius opende minister Verhagen van Buitenlandse Zaken op woensdag 29 oktober 2008 het Nuffic Netherlands Education Support Office (Nuffic Neso) in Seoel. De bewindsman was op werkbezoek in Zuid-Korea.

Verhagen stelde vast dat Zuid-Korea een interessante bestemming is voor Nederlandse studenten. "De sterke economische groei en de dynamiek van Korea zijn aantrekkelijk. Tegelijkertijd hebben Nederland en Korea een hoog ontwikkelingsniveau en een hoog onderwijspeil gemeen, terwijl er substantiële investeringen zijn gedaan in de kennis van de Engelse taal."

Volgens professor Doo-Hee Lee, voorzitter van de in Seoel gevestigde Asia-Pacific Association of

International Education (APAIE), hebben Nederland en Korea gemeen dat ze tegelijkertijd klein en groot zijn. Zo vond hij Nederland ondanks zijn geringe omvang toch verreweg de grootste aanbieder van Engelstalig hoger onderwijs op het Europese continent.

Nederland rolmodel

De Nuffic verwacht dat de onderwijssamenwerking tussen Nederland en Zuid-Korea een steeds hogere vlucht zal nemen. Eun-mi Postma, directeur van Nuffic Neso Zuid-Korea, heeft hoge verwachtingen: "Nederland en Zuid-Korea hebben meer gemeen dan je zou denken. Nederland wordt vaak gebruikt als rolmodel voor het Zuid-Koreaanse bedrijfsleven, ook als het om onderwijs en training gaat. Nederland is de derde investeerder in Zuid-Korea." ■

Nederlands hoger onderwijs aanwezig op 25 internationale onderwijsbeurzen

Hogeronderwijsinstellingen die potentiële buitenlandse studenten willen ontmoeten, kunnen het beste deelnemen aan internationale onderwijsfairs. De Nuffic streeft op zulke fairs naar een gezamenlijke presentatie. Een Nederlands paviljoen maakt immers meer indruk dan kleine stands van afzonderlijke universiteiten en hogescholen. Bovendien is het dan gemakkelijk om andere activiteiten te organiseren, zoals lunches, recepties en vooral seminars, waar vertegenwoordigers van Nederlandse instellingen en die uit het gastland elkaar ontmoeten. Natuurlijk is het zaak om een en ander zo vorm te geven, dat de instellingen ook hun eigenheid en hun *unique selling*

points kunnen presenteren. Alleen dan ondersteunt de branchepromotie het wervingsbeleid van alle deelnemers afzonderlijk.

De Nuffic heeft in 2008 25 maal de coördinatie van de Nederlandse aanwezigheid op een internationale onderwijsbeurs verzorgd. Zo wapperde de vlag van de *branding* in de Filipijnen, Bulgarije, Litouwen, Letland, Griekenland, Kroatië, Turkije, Singapore, Oman, de Verenigde Arabische Emiraten, Maleisië, Indonesië, China, Taiwan, Vietnam, Thailand, India, Mexico, Brazilië en Zuid-Korea. ■

Productief jaar voor Chinees alumninewerk

Het Netherlands Alumni Network in China (NANC), dat zijn secretariaat bij Nuffic Neso China heeft, timmerde in 2008 behoorlijk aan de weg. Hoogtepunten waren het *General Alumni Event* met de verkiezing van de Alumnus/Alumna van het jaar 2008 op 13 december, met eregast ambassadeur Rudolf Bekink die de prijzen uitreikte, en de Cleveringalezing van prof. dr. Willem Otterspeer op 20 november. Hij sprak over 'The university as a honest broker'.

Voor minister-president Balkenende, de ministers Plasterk en Verburg en de burgemeesters Cohen en Opstelten organiseerde het NANC, met de ambassade, speciale alumnibijeenkomsten en -diners. De betrokkenen spraken uitvoerig met alumni en werden geïnformeerd over campagnes die Nuffic Neso China in 2008 aanvoerde zoals de *Go West*-campagne, het nieuwe *Orange Tulip Scholarship*-programma en de *Study in China*-actie. Het alumninewerk (van meer dan

2.500 personen) speelt duidelijk een belangrijke rol als 'image ambassador' van Nederland.

Het NANC wil het onderlinge contact tussen Chinese alumni bevorderen. Ook helpt het Nederlandse instellingen hun relaties met Chinese afgestudeerden te bewaren. Tientallen instellingen voor hoger onderwijs hebben zich inmiddels als partner aangesloten. Eind 2008 ondersteunden negen bedrijven het NANC:

- Aviko China
- Caspervandertak Consulting BV
- CosmicNavigation
- Chevalier Pellinore
- Foreign Talent
- Schouten China
- Unilever China
- KLM Royal Dutch Airlines
- KEMA ■

Nuffic Neso Brazilië geopend

Op donderdag 11 december 2008 opende Sander van den Eijnden, algemeen directeur van de Nuffic, het nieuwe Nuffic Netherlands Education Support Office (Nuffic Neso) in Brazilië.

Het besluit tot de oprichting van een Nuffic Neso-kantoor in Brazilië is definitief genomen tijdens het staatsbezoek van president Lula da Silva aan Nederland in april 2008. Namens Nederland

tekende minister Ronald Plasterk van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap tijdens dat bezoek een *memorandum of understanding*, waarin beide landen beloofden hun hogeronderwijs samenwerking te versterken. De oprichting van een Nuffic Neso-kantoor werd daarin expliciet genoemd.

Focusjaar Brazilië

De Nuffic heeft 2009 uitgeroepen tot focusjaar Brazilië. Als snel

opkomende economische wereldmacht heeft Brazilië een uitgebreid stelsel van hoger onderwijs en een stevige onderzoekssector, die – net als die in Nederland – grote belangstelling hebben voor de praktische toepassingen van onderzoek. De Braziliaanse overheid geeft actieve steun aan internationalisering en het naar buitenlandse instellingen zenden van jong (onderzoeks) talent. ■

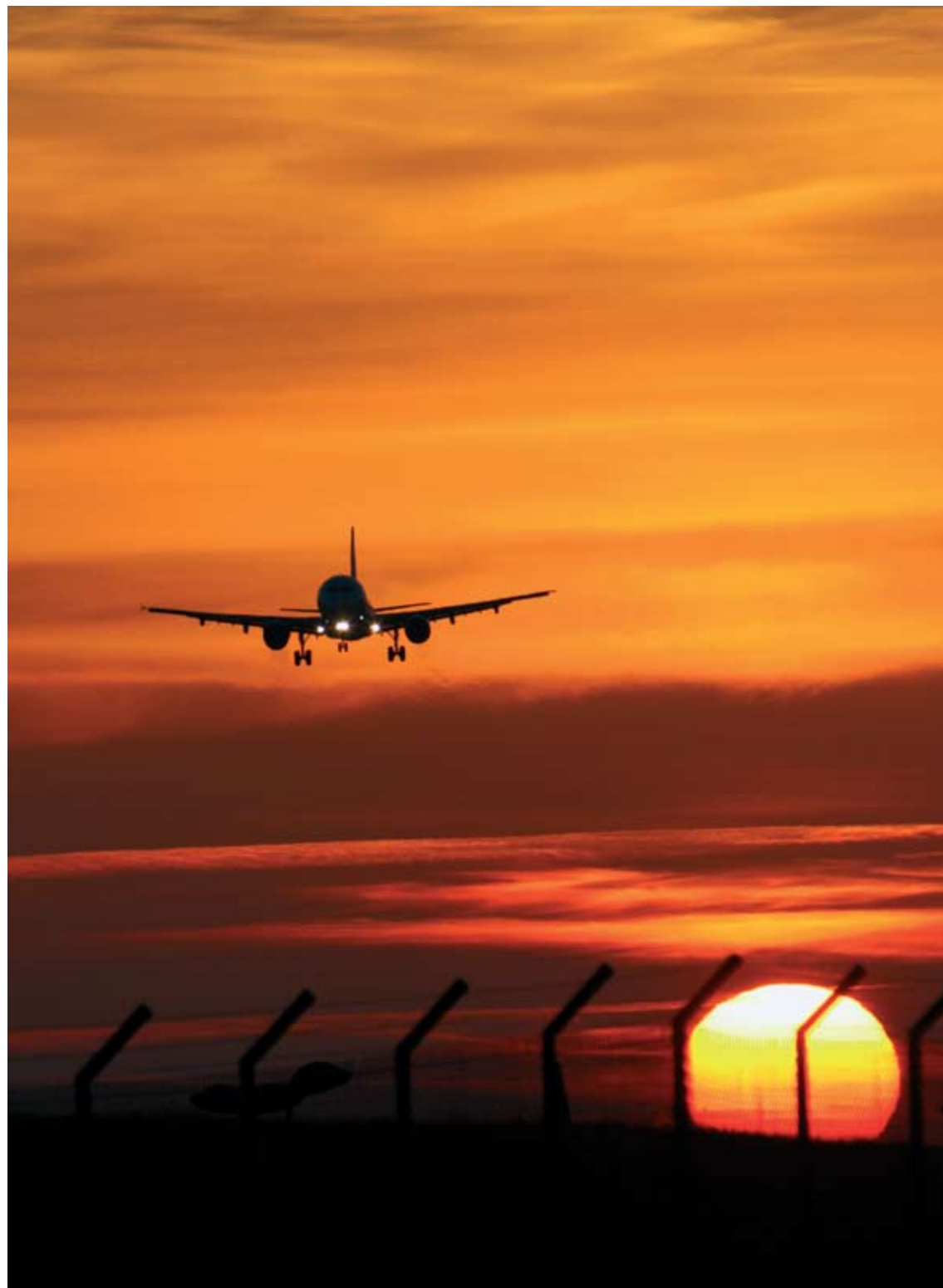
Russen oriënteren zich in Nederland op onderwijshervormingen

Van 16 tot 18 mei 2008 bezocht een Russische delegatie docenten de Nuffic om te vernemen hoe je een hogeronderwijssysteem effectief op de schop neemt. De delegatie was afkomstig van de Technische Staatsuniversiteit Perm (PSTU) en bestond uit 26 senior managers en academische stafleden. Met 27.500 studenten is de instelling de grootste universiteit in Perm, een industriestad op de Europees-Aziatische grens met een miljoen inwoners.

De Russische bezoekers volgden seminars over de transitie van het oude Nederlandse systeem van hoger onderwijs naar het bama-stelsel en over de

implementatie van het ECTS-studiepuntenstelsel. Omdat Rusland het Bolognaverdrag heeft onderschreven, moet het met ingang van september 2009 met dit systeem kunnen werken. De Russische delegatie bezocht ook de TU Delft en de Hogeschool Den Haag. Daarnaast verzorgden de Universiteit van Amsterdam en de Hogeschool van Amsterdam informatiebijeenkomsten. Ook het ministerie van OCW gaf een seminar: over trends en ontwikkelingen in het hoger onderwijs in Nederland.

Het eerste bezoek uit Rusland was een pilot. De kans is groot dat tot 2010 nog meer delegaties voor zulke studiebezoeken naar de Nuffic en Nederland komen. ■

■ Afdeling Voorlichting

Mobiliteitsobstakels minder vaak een struikelblok

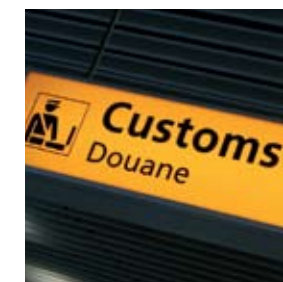
Nederland is in 2008 toegankelijker geworden voor buitenlandse studenten. Mobiliteitsobstakels ('mobstacles') in de sfeer van de vreemdelingenwetgeving bestaan nog wel, maar vormen in steeds minder gevallen een struikelblok.

De Nederlandse vreemdelingenwetgeving kent nog wel een aantal lastige procedures, maar als alle betrokkenen op correcte wijze met de regels omgaan, is er al veel gewonnen. Daarnaast heeft de verkorte procedure voor studenten in het hoger onderwijs ook een gunstige invloed. De hogeronderwijsinstelling neemt nu namelijk de communicatie met de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) voor haar rekening. Bovendien is de verkorte procedure aanzienlijk sneller. Het Mobstacles-team constateerde dan ook dat er minder vragen werden gesteld aan de helpdesk. Waren dat er in 2007 nog 1.200, in 2008 daalde dit aantal tot 700.

New to Holland

In 2008 lanceerde de Manifestgroep een nieuwe immigratiewebsite: www.newtoholland.nl. De Nuffic is nauw betrokken bij deze coproductie van de Sociale Verzekeringsbank en de Immigratie- en Naturalisatiedienst. Samen met onder andere het College voor Zorgverzekeringen, het UWV WERKbedrijf en de IB-Groep vormen zij de Manifestgroep, die door de inzet van digitale technologie de dienstverlening wil verbeteren. De Nuffic zet ervaring in het doelgroepspecifiek aanbieden van gevalideerde informatie over immigratie in.

Ondertussen blijft het Mobstacles-team informatie verstrekken over knelpunten bij de toelating van studenten en docenten. Dankzij goede samenwerking met de koepelorganisaties van het hoger onderwijs, de VSNU en de HBO-raad, met de IND en het ministerie van OCW konden daarvoor ook oplossingen worden gevonden. Het Mobstacles-team verspreidde zijn bevindingen in zestien netwerkberichten en gaf trainingen en cursussen. In vergelijking met 2007 verdubbelde het aantal deelnemers daaraan tot zestig. ■

Mobiliteitsobstakels ('mobstacles') bestaan nog wel, maar vormen in steeds minder gevallen een struikelblok.

Slechts een op de zes studenten gaat naar het buitenland

De Verenigde Staten, Australië, het Verenigd Koninkrijk en Spanje zijn de populairste studiebestemmingen voor Nederlandse studenten. Buurland Duitsland staat op nummer acht. Driekwart van de studenten aan Nederlandse universiteiten en hogescholen denkt positief over een studie of stage in het buitenland.

Uiteindelijk gaat maar een op de zes studenten echt de grens over, zo bleek in 2008 uit een onderzoek van TNS NIPO in opdracht van de Nuffic. Daaruit kwam ook naar voren dat studenten met internationale studie- of stageplannen vooral behoefte hebben aan duidelijke informatie over financiën, huisvesting, visa en verblijfs- en werkvergunningen. Daarnaast maken studenten zich vaak zorgen over studievertraging en erkenning van de in het buitenland geleverde studieprestaties.

De meeste studenten die voor studie of stage in het buitenland zijn geweest, geven als voornaamste reden voor hun verblijf de positieve invloed op hun persoonlijke ontwikkeling en zelfstandigheid. Ze leren zich bovendien goed staande te houden in een internationale omgeving. ■

De Verenigde Staten, Australië, het Verenigd Koninkrijk en Spanje zijn de populairste studiebestemmingen voor Nederlandse studenten.

Cospa stelt kwaliteitszorg stages centraal

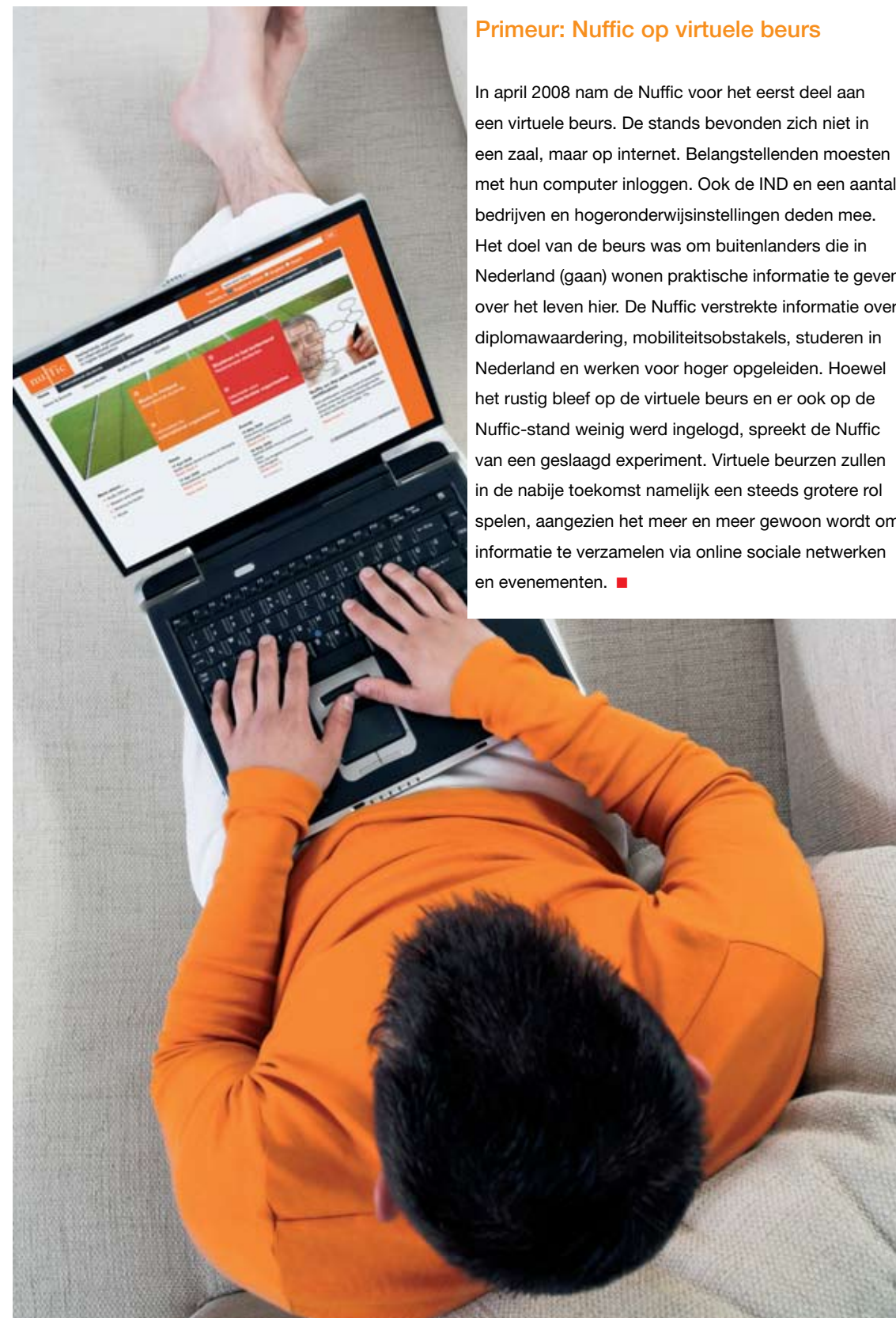
De Nuffic voert het secretariaat van de agendacommissie van het Cospa-netwerk (Coordinating Office for Student Placement Abroad). Veel stagecoördinatoren en medewerkers van bureaus buitenland van Nederlandse en enkele Vlaamse hogeronderwijsinstellingen zijn bij het netwerk aangesloten. Op de Cospa-dag 2008 op donderdag 20 maart werd kwaliteitszorg bij internationale stages uitgeroepen tot de eerste zorg van het netwerk. Daarbij werd nog steeds gerefereerd aan de nota *Kwaliteitszorg Internationale Stages*, die de Nuffic al in 1998 uitbracht. Geconstateerd werd dat papier geduldig was, maar de praktijk soms wat weerbarstig.

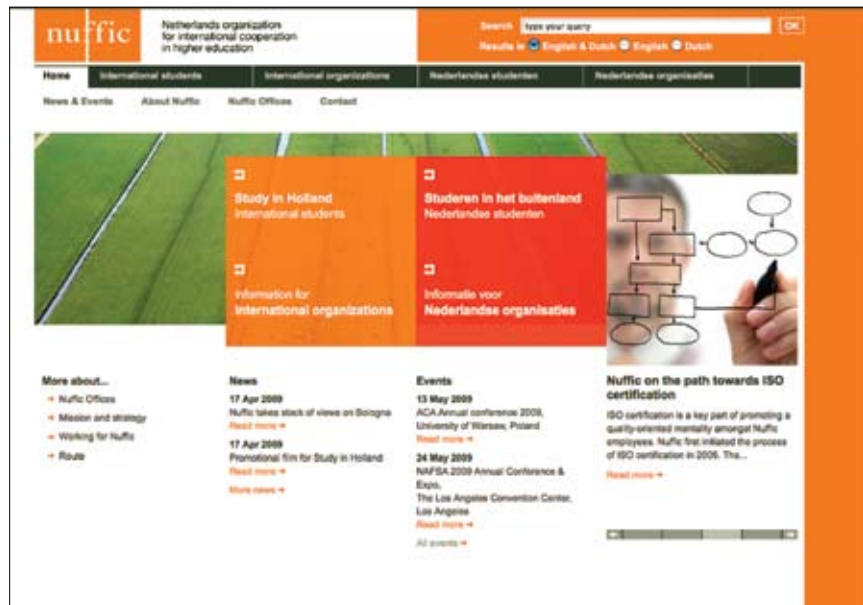
Om inzicht te krijgen in wat er allemaal bij een kwalitatief goede buitenlandstage komt kijken, stelde Leonard van der Hout (hoofd internationalisering van de Hogeschool van Amsterdam en toen nog voorzitter van het HIB) dat er een onderzoek moet komen. Dit onderzoek is opgedragen aan de directie Kennis en Innovatie van de Nuffic. Het bevat een inventarisatie van de procedures om op de verschillende instellingen de kwaliteit te waarborgen. Ook worden knelpunten gesignaleerd. Het onderzoek wordt gepresenteerd op de Cospa-dag 2009.

Daarnaast is in 2008 gestart met het ontwikkelen van een keurmerk voor al dan niet commerciële stagebemiddelingsbureaus. De Nuffic is slechts zijdelings betrokken bij dit initiatief, maar juicht het wel toe. ■

Primeur: Nuffic op virtuele beurs

In april 2008 nam de Nuffic voor het eerst deel aan een virtuele beurs. De stands bevonden zich niet in een zaal, maar op internet. Belangstellenden moesten met hun computer inloggen. Ook de IND en een aantal bedrijven en hogeronderwijsinstellingen deden mee. Het doel van de beurs was om buitenlanders die in Nederland (gaan) wonen praktische informatie te geven over het leven hier. De Nuffic verstreekte informatie over diplomawaardering, mobiliteitsobstakels, studeren in Nederland en werken voor hoger opgeleiden. Hoewel het rustig bleef op de virtuele beurs en er ook op de Nuffic-stand weinig werd ingelogd, spreekt de Nuffic van een geslaagd experiment. Virtuele beurzen zullen in de nabije toekomst namelijk een steeds grotere rol spelen, aangezien het meer en meer gewoon wordt om informatie te verzamelen via online sociale netwerken en evenementen. ■

Website Nuffic kreeg bijna 1,6 miljoen maal bezoek

De website van de Nuffic kreeg in 2008 precies 1.580.266 maal bezoek. Dat is 4.347 keer per dag. Wie op de website het antwoord op zijn vraag niet vindt, kan op de site een contactformulier invullen, waarop met behulp van een e-mailresponsesysteem een geautomatiseerd antwoord wordt gegeven. Is dat niet bevredigend, dan komt de vraag terecht bij een medewerker van het Informatiecentrum, die deze eventueel doorgeleidt naar een deskundige elders binnen de organisatie.

In 2007 moest nog bijna een op de vijf vragen achteraf door een medewerker worden behandeld. In 2008 was dat gedaald tot een op de tien. Het aantal vragen bedroeg in 2008 gemiddeld 1.100 per maand. De stellers kregen hun antwoord aanvankelijk binnen tien

werkdagen. Aan het einde van het kalenderjaar was dat gedaald tot drie.

Gebbruikersonderzoek

De bezoekers waarden de Nuffic-website met een ruime voldoende, zo bleek eind 2008 uit een onderzoek van het bureau Netprofiler. Buitenlandse surfers gaven een gemiddelde van 6,8 en Nederlanders van 6,9. 27 procent van de buitenlandse deelnemers waardeerde de site zelfs met een 8. Van de Nederlandse deelnemers gaf 42 procent een 7. In de virtuele wereld zijn dat heel aardige resultaten, aldus Netprofiler. Ook werd een aantal verbeteringen of aanpassingen voorgesteld, zoals van de navigatiestructuur, de vormgeving en de zoekmachine. ■

Europa Expresse is gezicht van Nuffic's Europadesk

Met de nieuwsbrief *Europa Expresse* maakt de Europadesk van de Nuffic het Nederlandse hoger onderwijs attent op het moderniseringsproces van het hoger onderwijs in Europa. De reguliere nummers besteden veel aandacht aan *good practices* van Europese samenwerkingsprojecten. Vanzelfsprekend worden nieuwe *calls for proposals* aangekondigd en toegelicht. Daarnaast verschenen in september en november 2008 twee extra nummers onder de naam *Europa Extrapresse* naar aanleiding van de ministersconferentie eind april 2009 over de voortgang van het Bolognaproces.

De lezers van *Europa Expresse* – inmiddels ruim 2.000 medewerkers van een groot aantal Nederlandse hogeronderwijsinstellingen – kregen in korte artikelen de verschillende standpunten van belangrijke spelers in het Europese hoger onderwijs voorgezet. Hoewel niet alle bijdragen onverdeeld enthousiast waren over de merites van het Bolognaproces en er soms zware voorwaarden werden gesteld aan een vervolg ('Bologna 2020'), blijkt uit het geheel overduidelijk dat Europa leeft in het hoger onderwijs. ■

Meer budget voor Erasmus Mundus

Op dinsdag 21 oktober gaf het Europees Parlement groen licht voor een grote budgetverhoging van het Erasmus Mundusprogramma tot 950 miljoen euro voor de komende vijf jaar. De Nuffic is het Nederlandse contactpunt – de *National Structure* – voor Erasmus Mundus, het programma van de Europese Unie voor hogeronderwijsamenwerking met en capaciteitsopbouw in de rest van de wereld.

Instellingen uit verschillende Europese landen die in een consortium gezamenlijk internationale masteropleidingen aanbieden van hoge kwaliteit, kunnen onder bepaalde voorwaarden studenten van buiten de Europese Unie voordragen voor ruime studiebeurzen. Maar ook Europese studenten kunnen zich inschrijven voor zo'n master. In 2008 waren Nederlandse instellingen bij 28 Erasmus Mundusconsortia betrokken, in 8 gevallen als consortiumleider.

In de tweede fase van het Erasmus Mundusprogramma, Erasmus Mundus II, komt er een extra beurzenpot bij en wel voor Europese studenten. Instellingen kunnen naast de traditionele 'joint' masterprogramma's ook 'joint PhD's' aanbieden. ■

Bemiddeling bij visa voor stages in de Verenigde Staten

De Amerikaanse Council on International Educational Exchange (CIEE) bemiddelt bij het verkrijgen van visa voor stages en ervaringsplaatsen in de Verenigde Staten. Die taak is voor Nederland aan de Nuffic uitbesteed. In 2008 zijn via de Nuffic 199 aanvragen verwerkt, 21 meer dan in 2007. ■

nu ffic

■ Afdeling Platforms

Internationalisering NU genereert beleidsinformatie

Wie geïnteresseerd is in beleidsontwikkelingen rond internationalisering kan sinds 2008 gebruikmaken van het dossiervolgsysteem *Internationalisering NU*, dat bereikbaar is via <http://internationalisering-nu.nuffic.nl>. Aan de literatuuradviezen van *Internationalisering NU* komen geen mensenogen of -handen meer te pas. Intelligente zoekrobots speuren het internet af naar relevante literatuur. Zij zijn van tevoren natuurlijk wel door de Nuffic op het juiste spoor gezet. Bij het aansturen en instrueren van de zoekmachines is allereerst gedacht aan de beleidsmaker bij een instelling of ministerie, die voor zijn werk de nieuwste ontwikkelingen nodig heeft rond strategisch belangrijke dossiers. In 2008 ging het vooral om de thema's: *cross border higher education*, kwaliteit en effecten van internationalisering, ontwikkelings samenwerking, hoger onderwijs en onderzoek, en de opvolging van het OECD-rapport over de staat van het Nederlandse hoger onderwijs. ■

Onderzoekers internationalisering bij elkaar gebracht

Hoewel in Nederland veel onderzoek gedaan wordt naar internationalisering van het hoger onderwijs, constateerde de directie Kennis en Innovatie (KEI) van de Nuffic dat dit wel redelijk geïsoleerd gebeurt. Daarom heeft de directie de betrokken onderzoekers bij elkaar gebracht. De eerste bijeenkomst in 2008 werd als dermate inspirerend ervaren, dat de aanwezigen besloten tot regelmatige ontmoetingen. Vanaf 2009 organiseert KEI tweemaal per jaar een inhoudelijk seminar, waar de onderzoekersgemeenschap elkaar treft. ■

Nuffic maakt bestuursarchief voor onderzoek toegankelijk

Begin september 2008 droeg de Nuffic haar bestuursarchief over aan het Nationaal Archief in Den Haag. Daardoor krijgen onderzoekers en belangstellenden toegang tot een wezenlijk element in de geschiedenis van de internationalisering van het hoger onderwijs. Er zijn agenda's, bijlagen en notulen van de opeenvolgende besturen te vinden in de periode van de oprichting in 1952 tot aan 1997. Algemeen directeur Sander van den Eijnden wilde met de overdracht de historische bronnen over de Nuffic voor iedereen toegankelijk maken en veiligstellen voor toekomstig gebruik. ■

Jos Walenkamp wordt lector aan Haagse Hogeschool

Dr. Jos Walenkamp, directeur Kennis en Innovatie (KEI) bij de Nuffic, heeft een lectoraat Internationale Samenwerking aanvaard op de Haagse Hogeschool. Zijn focus ligt op ontwikkelingssamenwerking. Walenkamp blijft werkzaam bij de Nuffic, maar verlegt zijn aandacht steeds meer naar de hogeschool.

Jos Walenkamp is van huis uit bioloog. Hij werkte een groot deel van zijn loopbaan in Afrika, onder andere in Mozambique en Nigeria. Daarna werd hij directeur Ontwikkelingssamenwerking van de Nuffic, een positie die hij enkele jaren geleden verruilde voor een directeurspositie bij KEI. ■

Nauwere samenwerking Nuffic en CampusFrance

De Nuffic en haar zusterorganisatie in Parijs, CampusFrance, werken sinds april 2008 nauwer samen. Een en ander kreeg zijn beslag tijdens de derde ontmoeting tussen beide organisaties, op 11 april bij de Nuffic. De Franse delegatie werd geleid door de algemeen directeur van CampusFrance, André Siganos. Beide organisaties gaan samenwerken in bepaalde projecten, zoals *Erasmus Mundus Action IV*. Ook zullen de Nuffic en CampusFrance kortdurende personeelsuitwisselingen tot stand brengen. ■

Nuffic Jaarcongres trok 300 bezoekers

'Nederland sterk over de grens' was de titel van het Nuffic Jaarcongres 2008, dat plaatsvond in schouwburg Orpheus in Apeldoorn. Ongeveer 300 deelnemers volgden workshops over onderwerpen als 'de interculturele dialoog', 'de waarheid over de Golfstaten' en 'innovatie op de (Europese) onderwijsagenda'. Ook werd aandacht besteed aan de *branding* van het Nederlandse hoger onderwijs. Belangrijke sprekers waren Fons Trompenaars, expert in multicultureel (kennis)management, Melek Usta, directeur van Colourful People en de Britse brandingdeskundige Simon Anholt. Het Nuffic Jaarcongres is bedoeld voor iedereen die zich in Nederland bezighoudt met de internationalisering van universiteiten en hogescholen. ■

Succesvolle Day of the International Student

De derde *Day of the International Student* (DIS) op zaterdag 8 november 2008 was een nog groter succes dan eerdere edities. Ruim 2.200 studenten kwamen naar het World Forum in Den Haag. Minister Ronald Plasterk van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap verrichtte de officiële opening. In het World Forum waren continentale paviljoens ingericht, zodat studenten uit Azië, Europa, Afrika, Noord- en Zuid-Amerika en Oceanië elkaar sneller tegen het lijf konden lopen. Ook waren vertegenwoordigers aanwezig van een aantal alumniorganisaties en vriendschapsverenigingen. Daarnaast was het bedrijfsleven vertegenwoordigd. De DIS eindigde met een groot feest met muziek van de DJ Bus en coverband Blend. De voorbereidingen voor de DIS 2009 zijn al in volle gang. ■

Nuffic ondersteunt overleg in en van het veld

Het ondersteunen van overlegorganen en platforms over internationalisering is een kerntaak van de Nuffic. In het algemeen neemt de Nuffic daarbij de secretariaatsrol op zich.

De platforms zijn bedoeld voor de uitwisseling van informatie en ervaringen. Ook geven de deelnemers hun visie op de (kwaliteit van de) Nuffic-dienstverlening. Een bekend voorbeeld is het Hogescholenoverleg Internationale Betrekkingen (HIB), dat in 2008 enkele malen bijeenkwam. In dit platform ontmoeten medewerkers van de Nuffic beleidsmedewerkers internationalisering uit het hbo. Bij het Universitair Platform Internationalisering (UPI) is de Nuffic alleen op uitnodiging aanwezig.

Strategisch Overleg Internationaal

In 2008 ging op initiatief van de Nuffic het Strategisch Overleg Internationaal (SOI) van start, waar vertegenwoordigers van de instellingen en de koepelorganisaties van het hoger onderwijs in gesprek raken met elkaar en met de betrokken overheidsinstanties. De huidige deelnemers zijn de ministeries van Buitenlandse Zaken en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de VSNU, de HBO-raad, PAEPON, SAIL, Neth-ER, enkele studentenorganisaties en een aantal hogeronderwijsinstellingen.

In 2008 was besloten om drie bijeenkomsten per jaar te houden. In 2009 wordt dit aantal uitgebreid tot vijf. De betrokkenen zijn zeer tevreden over de kwaliteit van deze verhelderende en inspirerende bijeenkomsten. ■

De Olympische gedachte in het hoger onderwijs

Op zaterdag 23 augustus 2008 plaatste de Nuffic een paginagrote advertentie in *de Volkskrant* met een oproep om meer internationaal talent naar Nederland te halen. Vijftien representanten van het hoger onderwijs en bedrijfsleven tekenden de oproep. Onder de kop 'De Olympische gedachte in het hoger onderwijs' stelden de ondertekenaars: "Nederland heeft veelbelovende studenten hard nodig. Want ook wij zijn verwikkeld in een competitie. Een economische competitie waarin talent de belangrijkste grondstof is."

De ondertekenaars riepen de instellingen, de koepelorganisaties en de overheid op om als team samen te werken om buitenlands talent effectiever in te zetten voor het welzijn van Nederland. Ze stelden onder meer voor om een sociaal leenstelsel in het leven te roepen voor internationale studenten, maar vroegen tegelijkertijd om immateriële verbeteringen, zoals het wegnemen van juridische obstakels en een betere ontvangst in en buiten de collegezaal. In de herfst vroeg minister Ronald Plasterk van OCW de Nuffic een schetsontwerp van zo'n leenstelsel te maken.

De ondertekenaars van de advertentie:

- Ron Bormans, voorzitter College van Bestuur Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
- Jan Bout, voorzitter Raad van Bestuur Royal Haskoning
- Theo Bovens, voorzitter College van Bestuur Open Universiteit
- Pim Breebaart, voorzitter College van Bestuur Haagse Hogeschool
- Sander van den Eijnden, algemeen directeur Nuffic
- Harry Hendriks, directievoorzitter Koninklijke Philips Electronics N.V.
- Trude Maas-de Brouwer, voorzitter Raad van Toezicht Nuffic
- Jan Willem Oosterwijk, voorzitter College van Bestuur Erasmus Universiteit Rotterdam
- Marjan Oudeman, Executive Director Corus Strip Products Division
- Yvonne van Rooy, voorzitter College van Bestuur Universiteit Utrecht
- Ad Scheepbouwer, voorzitter Raad van Bestuur KPN
- Melek Usta, directeur Colourful People
- Ben Verwaayen, voormalig Chief Executive BT Group
- Kees van der Waaij, directievoorzitter Unilever Nederland Holdings B.V.
- Peter de Wit, president-directeur Shell Nederland B.V. ■

INKT wordt MINT

Ook in 2008 werkte de directie Kennis en Innovatie aan INKT, ofwel *Internationalisering in Kaart*, een digitaal zelfevaluatie-instrument voor kwaliteit en kwantiteit van internationaliseringsbeleid. De resultaten zijn veelbelovend. In 2008 is een pilotversie getest met medewerking van 43 opleidingen en faculteiten aan Nederlandse instellingen. INKT bleek goed te werken, al kwamen tal van kinderziektes en bugs aan het licht. Die worden nu weggewerkt. De initiatiefnemers denken dat INKT ook een grote rol kan spelen in de benchmarking met andere instellingen. Er bestaat zoveel enthousiasme voor INKT, dat nu al gevraagd wordt om een internationale versie. Als voorshot op zo'n toekomst heeft de Nuffic de Nederlandse benaming vast vervangen door MINT: *Mapping Internationalization*. ■

Waar mag je werken met een studentervisum?

Studenten uit Azië, Afrika of Latijns-Amerika moeten vaak hutje bij mutje leggen en de steun van de hele familie vragen om in het Noorden te kunnen studeren. Ze hopen dan vaak met een studentenbaantje iets bij te kunnen verdienen. In het bestemmingsland komen zij dan vaak van een koude kermis thuis. Aan personen met een studievizum blijkt werken niet of alleen in zeer beperkte mate toegestaan. De directie Kennis en Innovatie heeft daarom een overzicht gemaakt van de mogelijkheden en onmogelijkheden van bijbaantjes in de Europese landen, Canada, Japan, Australië en de Verenigde Staten in *Werken tijdens de studie in het buitenland* (zie www.nuffic.nl/bijbaan-in-het-buitenland). ■

Transfer nu ook online beschikbaar

Met de lancering van de website www.transfermagazine.nl ging begin juni 2008 een langgekoesterde wens van de Transferredactie in vervulling. "Was je belangrijk nieuws op het spoor of had je een interessante bijeenkomst bezocht, dan duurde het op z'n minst drie weken voordat het bericht gepubliceerd kon worden", aldus hoofdredacteur Els Heuts, "Dat is nu verleden tijd."

Iedere werkdag wordt de website van *Transfer* voorzien van 'vers' nieuws. Daarnaast is er ruimte voor vooruitblikken op en verslagen van congressen, seminars en andere bijeenkomsten, weblogs van studenten, columns en opiniestukken. Het aantal bezoekers was aan het eind van 2008 gestegen tot ongeveer 3.000 per maand.

Het lezerspubliek van de papieren *Transfer* is ook in 2008 weer flink toegenomen en wel tot ruim 4.400. Een gevolg van het toenemende aantal lezers is dat de redactie veel meer reacties en tips uit het veld krijgt. Het in 2008 gehouden lezersonderzoek wijst uit dat de helft van de lezers een half uur of langer de tijd neemt om het blad door te nemen. 87 procent van de lezers heeft minimaal een van de laatste drie nummers gelezen. Voor een (gratis) vakblad is dat nagenoeg de hoogst haalbare score. ■

Stand van de internationalisering in het hoger onderwijs

De Nuffic krijgt waardering voor haar rol in de publicatie *Internationalisering in het onderwijs in Nederland* (kortweg: de Internationaliseringsmonitor). Dit overzicht van de stand van zaken met betrekking tot internationale mobiliteit wordt jaarlijks samengesteld in opdracht van het ministerie van OCW, in samenwerking met CINOP en het Europees Platform. De Nuffic coördineert het project.

OCW en de instellingen bleken zeer tevreden, zowel over het verloop van het proces als over het resultaat. Het ministerie richt nu een werkgroep op om de datavoorziening te verbeteren. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), de IB-Groep en de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) werden uitgenodigd om vertegenwoordigers te sturen. De Nuffic voert het secretariaat van deze werkgroep.

De cijfers

Ons land zit wat studentenmobiliteit betreft in de lagere regionen van de Europese Unie. En als ze gaan, dan kiezen verreweg de meeste Nederlandse studenten voor bureaus als het Verenigd Koninkrijk, Vlaanderen en Duitsland. Nog geen kwart van de recent afgestudeerden in Nederland heeft tijdens

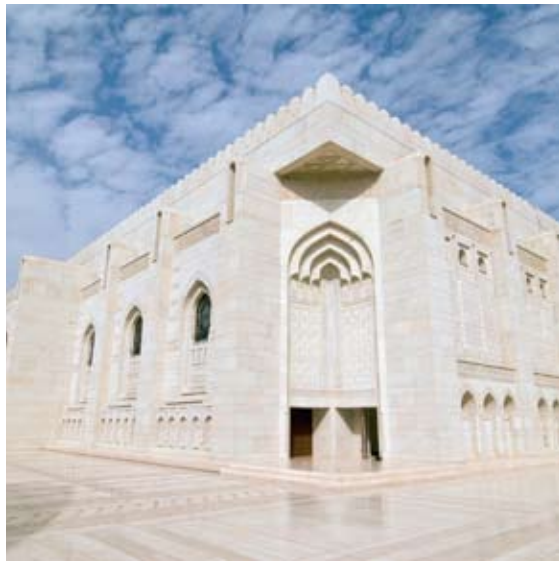
de studie iets in het buitenland gedaan. Het percentage hogeronderwijsstudenten dat naar het buitenland gaat zakte van 2,4 naar 2,3 procent van het totaal aantal studenten in Nederland. De internationale meeneembaarheid van de Nederlandse studiefinanciering, van kracht sinds september 2007, heeft nog niet tot spectaculaire ontwikkelingen geleid. Het aantal landen waar men heen ging maakte wel een sprong, van 15 naar 54. 65 procent van de Nederlandse studenten in het buitenland studeert nog steeds in Vlaanderen.

Maastricht en kunstopleidingen voorop

Het aantal buitenlandse studenten aan Nederlandse universiteiten neemt toe. In het hoger beroepsonderwijs (hbo) is sprake van stabilisatie. 40 procent van de ruim 40.000 aan Nederlandse instellingen ingeschreven buitenlandse studenten in Nederland komt uit Duitsland. Het aantal ingeschreven buitenlandse studenten groeide in 2007-2008 tot 6,9 procent, onder het Europese gemiddelde van 7,2 procent. Als het gaat om de internationale samenstelling van het centraal geregistreerde studentenbestand, dan lopen de Universiteit Maastricht en binnen het hbo de kunstopleidingen voorop. ■

Het aantal buitenlandse studenten aan Nederlandse universiteiten neemt toe.

Nuffic verkent de Golfregio: Oman en Saoedi-Arabië interessant voor hoger onderwijs

“De Golf is een regio vol kansen voor ondernemende instellingen”. Dat is een sleutelzin in het verslag van de verkennende missie, die de Nuffic van 12 tot 20 oktober 2008 naar Saoedi-Arabië en aangrenzende landen organiseerde in samenwerking met het ministerie van Economische Zaken en de Nederlandse diplomatieke posten ter plaatse. Vertegenwoordigers van twaalf hogeronderwijsinstellingen reisden mee. Zij legden contacten met 30 universiteiten. Ook brachten zij bezoeken aan overheidsinstanties die zich met onderwijs bezighouden.

De missie deed daarnaast Oman en de Verenigde Arabische Emiraten aan. Overall bleek een grote vraag te bestaan naar hoger onderwijs van goede kwaliteit, terwijl het plaatselijke aanbod nog lang niet in staat is om in die behoefte te voorzien. De missieleden

concludeerden dat voor Nederlandse instellingen de grootste kansen liggen in Saoedi-Arabië en het sultanaat Oman. Oman stuurt al studenten naar Nederlandse instellingen. Saoedi-Arabië heeft een groot beurzenprogramma om studenten naar het buitenland te sturen. Er zijn ook mogelijkheden voor institutionele samenwerking naar analogie van het Maastrichtse voorbeeld.

Toch waarschuwde de missie de Nederlandse instellingen om zich niet rijk te rekenen. Het organiseren van samenwerking met deze regio is altijd een zaak van lange adem, waarbij de kost voor de baat uitgaat. Ook moet men rekening houden met culturele verschillen of speciale faciliteiten die men de studenten zou moeten bieden. Zo hebben velen van hen Engelse bijscholing nodig. ■

Erkenning en waardering van competenties onderzocht

Hoog opgeleide immigranten hebben in Nederland vaak een baan onder hun niveau. Te vaak wordt uitsluitend naar *diploma's* gekeken en niet of veel te weinig naar *competenties*. Weliswaar groeit de belangstelling voor management op competenties en dus op het meten en registreren daarvan, maar dat maakt het nog niet makkelijk om bij een assessment van een buitenlandse sollicitant niet alleen de diploma's, maar ook de competenties te waarderen.

De directie Kennis en Innovatie (KEI) voltooide in 2008 samen met de NARIC's van het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en Zweden een verkennende studie naar deze problematiek. Zijn er mogelijkheden om te komen tot een internationale erkenning van non-formeel en informeel leren binnen de kaders van het hoger onderwijs? Juist door informele en non-formele kennisoverdracht ontstaan immers competenties. De resultaten van de verkenning zijn op verschillende inter-Europese bijeenkomsten van deskundigen aan de orde gesteld. In 2009 wordt een vervolgproject uitgevoerd.

Diplomawaardering en competenties

Sdu Uitgevers heeft als eerste deel in de nieuwe serie 'Integratie & Naturalisatie' een korte publicatie uitgebracht van KEI-medewerkers Astrid Scholten en Jenneke Lokhoff onder de titel 'Onderwijs: Internationale diplomawaardering'. De auteurs reiken verschillende instrumenten aan voor het juist inschatten van competenties. Het opstellen van portfolio's én het beoordelen van de inhoud spelen daarbij een centrale rol, maar van een eenduidige methodologie is nog geen sprake. Ook moet er onderscheid gemaakt worden tussen waardering van diploma's en competenties voor onderwijsdoeleinden en voor instroom op de arbeidsmarkt. ■

“Toegang tot kennis is belangrijker dan bezit ervan”

Van 26 tot 29 februari 2008 organiseerden de Nuffic, NWO/WOTRO en het Institute of Social Studies (ISS) de internationale conferentie *Knowledge on the move*. Ongeveer 180 onderzoekers, beleidsmakers en donoren bespraken drie belangrijke thema's: de relevantie van onderzoek, het belang van capaciteitsopbouw voor het doen van onderzoek in ontwikkelingslanden, en het nut van internationale partnerschappen en netwerken in onderzoek. In zijn slotwoord noemde minister Koenders voor Ontwikkelingssamenwerking de toegang tot kennis belangrijker dan het bezit ervan. Hij meende daarom dat je beter kennisystemen kunt opzetten dan aparte onderzoekscentra. ■

Minister Koenders:
“De toegang tot kennis is belangrijker dan het bezit ervan.”

nu ffic

■ De mensen van de Nuffic

Op 31 december 2008 werkten bij de Nuffic in Den Haag **199** mensen (inclusief de Nuffic Neso-directeuren): **127** vrouwen en **72** mannen. Bij de Nuffic Neso's werkten eind 2008 **63** mensen. Zij zijn aangesteld op arbeidsvoorwaarden die in het land van vestiging gebruikelijk zijn. De Nuffic Neso-directeuren hebben arbeidsvoorwaarden zoals die in Nederland gebruikelijk zijn.

Van de 199 Nuffic-medewerkers werkten er **110** minder dan 38 uur per week, van wie **25** minder dan 32 uur per week.

Leeftijdsopbouw

Totaal	<25	25-44	45-60	>60
199	2	109	79	9

De leeftijdsopbouw is redelijk in evenwicht. In 2008 waren **102** medewerkers langer dan 7 jaar in dienst.

■ Persoonlijke ontwikkeling

Contractvormen

	2008	2007
Contract bepaalde tijd	37	65
Contract onbepaalde tijd	162	131
Uitzendkrachten	39	68

Instroom, doorstroom en uitstroom

	2008	2007
Benoemde interne kandidaten	20	16
Ingestroomde medewerkers	33	42
Uitgestroomde medewerkers	29	30

In 2008 had de Nuffic 95 vacatures. Het betrof 49 opvolgingen, 23 nieuwe functies, 17 tijdelijke functies en 6 zwangerschapsverlofvervangingen.

Ook in 2008 kregen individuele medewerkers de mogelijkheid zich door scholing en begeleiding verder te ontwikkelen. Daarnaast zijn trainingstrajecten ingezet voor groepen medewerkers, zoals de afdelingshoofden (managementdevelopmenttraject) en beleidsmedewerkers (intervisie). Ook werden thematische Nuffic-brede trainingen als projectmatig werken en effectief vergaderen georganiseerd.

De investering van de Nuffic in personele ontwikkeling neemt niet alleen toe ten opzichte van eerdere jaren, maar ook wordt de streefwaarde uit de begroting 2008 (minimaal 2% van de loonsom) ruimschoots gehaald. In 2008 werd in totaal 3,6% van de loonsom besteed aan stafontwikkeling, zowel kosten als geïnvesteerde tijd zijn daarin meegenomen.

■ Ziekteverzuim

De grootte van het ziekteverzuim zegt niet alleen iets over productiviteit van medewerkers, maar ook over de medewerkertevredenheid. De dalende trend in het ziekteverzuim die zich sinds 2004 laat zien is ook in 2008 verder doorgezet.

Ziekteverzuim

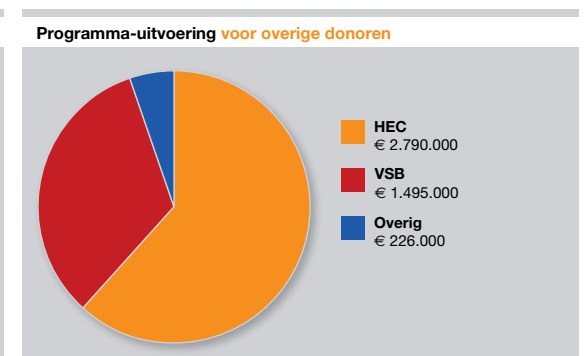
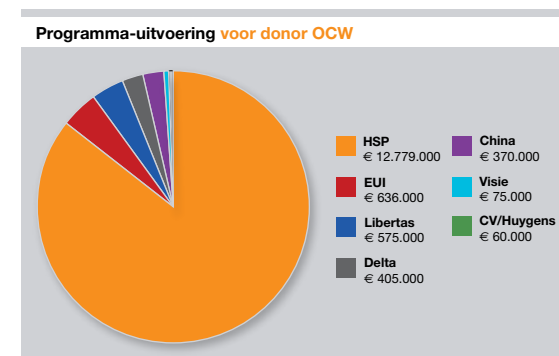
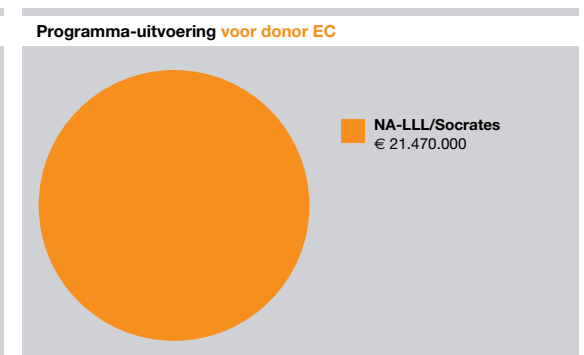
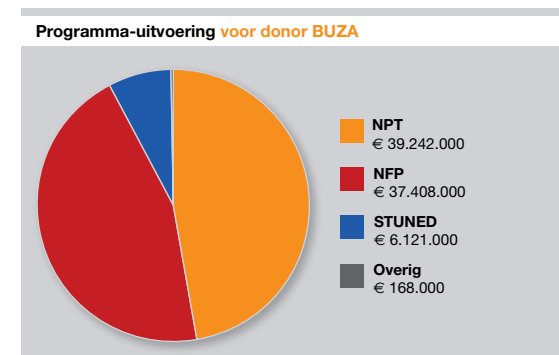
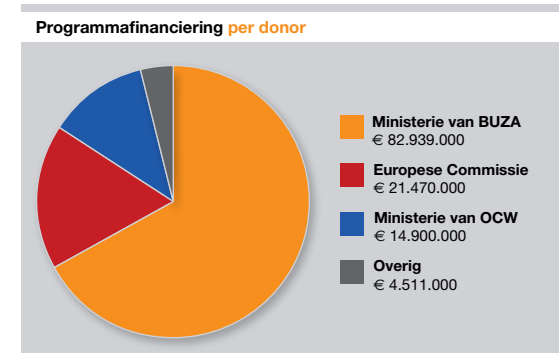
	2008	2007	2006	2005	2004
Ziekteverzuim in procenten	2,6	3,0	3,2	4,2	5,3

■ Programma-uitvoering

De Nuffic is met name gespecialiseerd in het beheren van internationale academische mobiliteitsprogramma's en institutionele samenwerkingsprogramma's. De belangrijkste contractpartners van de Nuffic zijn de Nederlandse ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en van Buitenlandse Zaken (BUZA). Ook de Europese Commissie (EC) is een belangrijke partner.

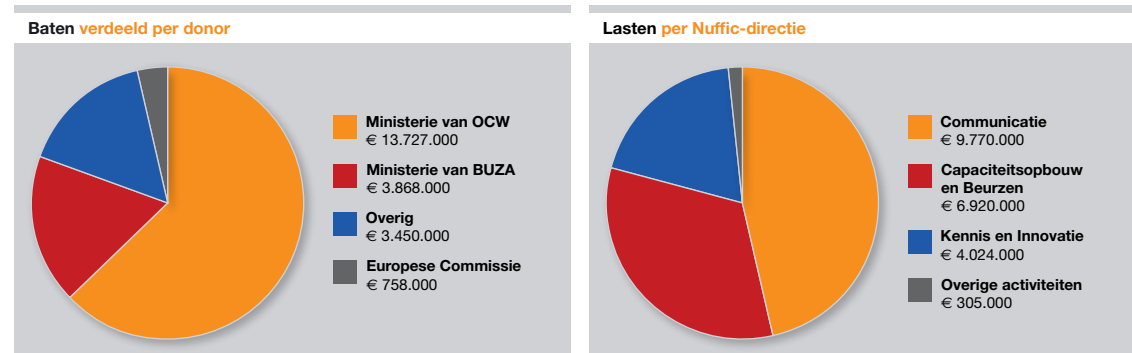
Het totaalbedrag dat de Nuffic in 2008 aan de betreffende programma's spendeerde was € 123.820.000. Zie de diagrammen hiernaast voor een verdeling van de programmafinanciering over de donoren, en hoe per donor de middelen over de verschillende programma's werden verdeeld.

■ Nuffic-apparaat

Voor het Nuffic-apparaat (de personeelskosten en overige exploitatiekosten) ontving de Nuffic van haar donoren in 2008 een bedrag van € 21.803.000.

De werkelijke lasten in 2008 bedroegen uiteindelijk € 21.019.000.

■ Eén bestuurder voor de Nuffic

De Raad van Toezicht van de Nuffic constateerde begin 2008 dat een kennisorganisatie als de Nuffic moet streven naar een lichtere bestuurs- en managementtop. Daarom werd algemeen directeur Sander van den Eijnden aangewezen als enig bestuurder van de organisatie.

Van den Eijnden bepaalt het beleid in nauwe samenspraak met de directeuren Capaciteitsopbouw en Beurzen, Communicatie, en Kennis en Innovatie. Adjunct-directeur Herman Vriesendorp ging zich onder andere richten op de Academic Cooperation Association (ACA) en Neth-ER in Brussel. Ook houdt hij zich bezig met de Rijksbrede Benchmarkgroep van organisaties die elkaar helpen met kwaliteitsverbetering. ■

Colofon

Tekst: Nuffic
Ontwerp: Making Waves, Den Haag
Druk: Van Deventer, 's-Gravenzande
Uitgegeven door: Nuffic

- Hoofdkantoor Nuffic
- Netherlands Education Support Office (Neso)
- NIHA – Netherlands Institute for Higher Education Ankara
- NIASD – Netherlands Institute for Academic Studies Damascus
- NIMAR – Netherlands Institute Morocco (voeren i.s.m. de Nuffic promotionele *Study in Holland*-activiteiten uit)

Nuffic
Kortenaerkade 11
Postbus 29777
2502 LT Den Haag
Nederland
070 4260 260

www.nuffic.nl

Linking Knowledge
Worldwide betekent
mensen met elkaar in
verbinding brengen.

© 2009 Nuffic, Den Haag